

แบบรายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ Active Learning ผู้สมรรถนะผู้เรียน
ปีการศึกษา 2568

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

ชื่อผู้นำเสนอ นายเกียรติจิระ ศิริพันธ์ โรงเรียนบ้านไผ่ใหญ่ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี

1.ความสำคัญของนวัตกรรม

ยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลง ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สารสนเทศ การสื่อสารไร้พรมแดน การเข้าถึงแหล่งข้อมูลสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา ผลกระทบจาก ยุคโลกาภิวัตน์นี้ส่งผลให้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นผู้ แสวงหาความรู้ตลอดเวลา ประกอบกับปัจจุบันมีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นมากมายทุกวินาทีทำให้ เนื้อหาวิชา มี มากเกินกว่าที่จะเรียนรู้จากในห้องเรียนได้หมด ซึ่งการสอนแบบเดิมด้วยการ “พูด บอก เล่า” ไม่สามารถจะ พัฒนาให้ผู้เรียนเห็น าคความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียนไปปฏิบัติได้ดี ดังนั้น ครูจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และการเรียนรู้ของนักศึกษา จาก ผู้สอนคือผู้ถ่ายทอด ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ชี้แนะวิธีการค้นคว้าหา ความรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้และประยุกต์ใช้ทักษะต่างๆ สร้างความเข้าใจด้วย ตนเอง จนเกิดเป็นการ เรียนรู้อย่างมี ความหมาย

Active Learning เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง ” ความรู้ ” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน, การเขียน, การโต้ตอบ, และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์, การสังเคราะห์, และการประเมินค่า ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

การจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ในปัจจุบันได้มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ได้แก่

Sourcing หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลหลักฐานจากแหล่งต่างๆ

Corroboration หมายถึง กระบวนการประเมินค่าเนื้อหาและข้อมูลที่ปรากฏในหลักฐาน

Contextualizing หมายถึง กระบวนการเปรียบเทียบเนื้อหาและข้อมูลที่ได้จากหลักฐาน

นั้นๆ กับหลักฐาน เอกสาร ข้อมูลแวดล้อมอื่นๆ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงหรือความจริงทาง

ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของเหตุการณ์ สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ ความเป็นไปของเหตุการณ์

ผลของเหตุการณ์ เป็นต้น

ทั้งนี้โดยนำเอาทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C มาปรับใช้กับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งหมายถึง ขั้นตอนหรือวิธีการที่นักประวัติศาสตร์หรือผู้ศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์ใช้เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และเรียบเรียงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์จากหลักฐานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและชัดเจนมากที่สุด โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตั้งประเด็นที่จะศึกษา นับว่าเป็นขั้นตอนแรกของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่ นักประวัติศาสตร์ หรือผู้สนใจทางประวัติศาสตร์มีความสนใจอยากรู้ เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ตอนใดตอนหนึ่ง โดยตั้งประเด็นคำถามว่า ศึกษาเรื่องอะไรในช่วงเวลาใด ทำไมจึงต้องศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 สืบค้นและรวบรวมข้อมูล ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ คือ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สามารถสอบสวนเข้าไปให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นได้ ประกอบด้วยหลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ คำบอกเล่าของผู้เห็นเหตุการณ์ และหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ศิลาจารึก จดหมายเหตุ บันทึกลงและเอกสารต่างๆ ในการสะสม และรวบรวมข้อมูล ต่าง ๆ เหล่านี้ นักประวัติศาสตร์จำเป็นต้องใช้วิจารณญาณของตนสำรวจเนื่องจากข้อมูลแต่ละประเภทเป็นผลิตผลที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นโดยมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นต้องค้นหาต้นตอหรือสาเหตุของข้อมูลอย่างลึกซึ้งเท่าที่จะทำได้ เพื่อป้องกันมิให้ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ถูกบิดเบือน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์และตีความข้อมูลทางประวัติศาสตร์ โดยการนำข้อมูลที่สืบค้นรวบรวม คัดเลือก และประเมินไว้แล้วนำมาพิจารณาในรายละเอียดทุกด้านซึ่งนักประวัติศาสตร์ต้องใช้เหตุผลเป็นแนวทางในการตีความเพื่อนำไปสู่การค้นพบข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 4 การคัดเลือกและประเมินข้อมูล นักประวัติศาสตร์จะต้องนำข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้มาคัดเลือก และประเมินเพื่อค้นหาความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ต้องการทราบ

ขั้นตอนที่ 5 การเรียบเรียงรายงานข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับอันเป็นผลมาจากการวิเคราะห์และการตีความข้อมูล หรืออธิบายข้อสงสัย เพื่อนำเสนอข้อมูลในลักษณะที่เป็นการตอบตลอดจนความรู้ ความคิดใหม่ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบการรายงานอย่างมีเหตุผล

จากความสำคัญข้างต้นที่กล่าวมา โรงเรียนบ้านไผ่ใหญ่ จึงได้กำหนดสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เกิดความรักและความภาคภูมิใจในชาติไทย รวมถึงท้องถิ่นบ้านเกิดของตนเอง สำหรับการจัดการเรียนรู้วิชา

ประวัติศาสตร์ในระดับตามแผนจัดการเรียนรู้ ได้กำหนดให้มีการสอดแทรกสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นด้วย โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านวิธีการทางประวัติศาสตร์ และทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C

2.วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 จุดประสงค์

- (1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C
- (2) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริงโดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม
- (3) เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกและนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าเผยแพร่ในวงกว้าง ทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชนภายนอก

2.2 เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

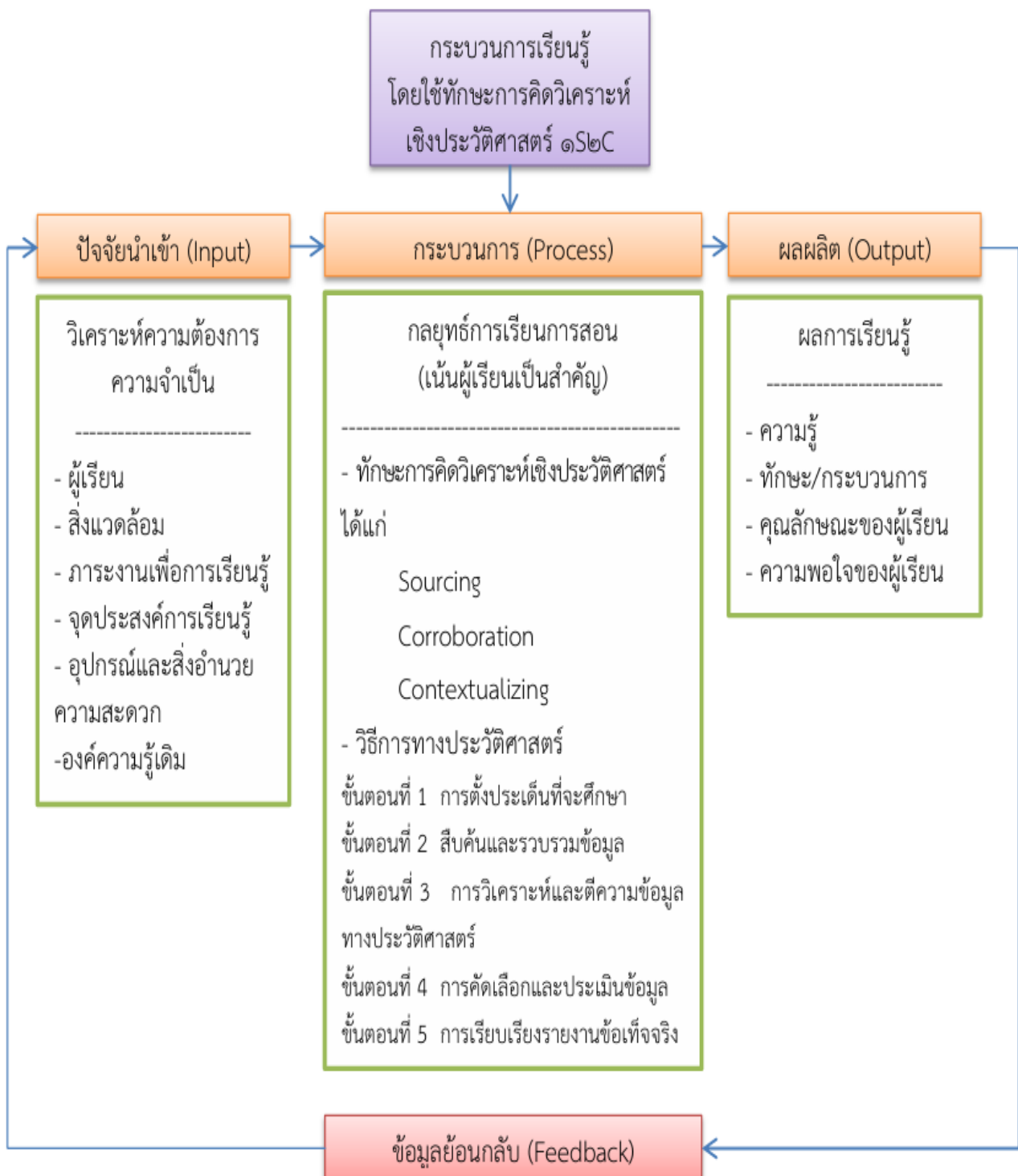
- (1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 คน ได้ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C
- (2) นักเรียนได้ผลงานที่ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้าของนักเรียนจำนวน 1 เรื่อง
เชิงคุณภาพ
- (3) นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการทางประวัติศาสตร์ สามารถศึกษาข้อมูลและเรียงเรียงข้อมูลที่ได้จากการศึกษาอย่างเป็นระบบโดยใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีความหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้

3.ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 การออกแบบนวัตกรรม

จากเจตนารมณ์ของคณะจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านไผ่ใหญ่ ในส่วนของการกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จึงได้กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เพื่อให้ นักเรียนได้แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เกิดความรักและความภาคภูมิใจในชาติไทย รวมถึงท้องถิ่นบ้านเกิดของตนเอง

ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงดำเนินการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียนโดยใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายตามหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งต้องดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรอบรู้ ก้าวทันโลกและการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา การจัดการเรียนการสอน Active Learning โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยมีกระบวนการในการพัฒนานวัตกรรม ด้วยวิธี System ประกอบด้วย Input Process Output Feedback ดังแสดงในแผนภาพ ดังนี้

จากกระบวนการพัฒนานวัตกรรมการใช้วิธี System Approach ประกอบด้วย Input Process Output Feedback ดังแสดงในภาพนั้นมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรของโรงเรียน ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร
 2. ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดทำ แผนการเรียนรู้อย่างชัดเจน ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากจะกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดแล้ว จะกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย
 3. ระบุเทคนิควิธีการวัดและประเมินผลพร้อมเครื่องมือการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน
 4. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลพร้อมเครื่องมือการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน
 5. จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อ/
- นวัตกรรมอย่างหลากหลายประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ ทั้งนี้ข้าพเจ้ามีการวัดและประเมินผลในรายวิชาประวัติศาสตร์ คือ การประเมินการปฏิบัติ และการประเมินสภาพจริง โดยการผ่านการทำ กิจกรรมกลุ่มของผู้เรียน โดยการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการดังกล่าว

ต้องวัดและประเมินได้ครอบคลุม ครบถ้วนพฤติกรรมของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) การประเมินความรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เป็นการให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งความรู้ในเนื้อหาสาระนี้สามารถประเมินได้จากแบบฝึกหัด และชิ้นงานกลุ่ม

ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนทั้งหมดตลอดจนการทำงานร่วมกันและคุณลักษณะต่างๆ ซึ่งสามารถประเมินด้วยวิธีการสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน

ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) การประเมินการใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ผ่านขั้นตอนในการศึกษาเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน

3.2 การดำเนินงานตามกิจกรรม

ขั้นเตรียมการ (Plan)

(1) ผู้สอนศึกษาเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ศึกษาหลักสูตรของโรงเรียน ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตร ศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภายใต้อัตลักษณ์แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(2) ผู้สอนจัดทำ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

(3) ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสำรวจแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในชุมชนรอบโรงเรียน และในพื้นที่
อำเภอม่วงสามสิบ เพื่อนำไปสู่การท ากิจกรรมในชั้นเรียน

ขั้นตอนการ (Do)

การพัฒนาผลงานและนวัตกรรม จากการจัดการเรียนรู้ Active Learning โดยใช้ทักษะการคิด
วิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ได้แก่

Sourcing หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลหลักฐานจากแหล่งต่างๆ

Corroboration หมายถึง กระบวนการประเมินค่าเนื้อหาและข้อมูลที่ปรากฏในหลักฐานนั้นๆ
เช่น ความน่าเชื่อถือ อคติของผู้เขียน ข้อเท็จจริง การบิดเบือนข้อมูล ความหมายที่แท้จริง เป็นต้น

Contextualizing หมายถึง กระบวนการเปรียบเทียบเนื้อหาและข้อมูลที่ได้จากหลักฐานนั้นๆ
กับหลักฐาน เอกสาร ข้อมูลแวดล้อมอื่นๆ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงหรือความจริงทางประวัติศาสตร์ ความ
เป็นมาของเหตุการณ์ สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ ความเป็นไปของเหตุการณ์ ผลของเหตุการณ์ เป็นต้น

ทั้งนี้โดยนำเอาทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C มาปรับใช้คู่กับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่ง
หมายถึง ขั้นตอน หรือวิธีการที่นักประวัติศาสตร์หรือผู้ศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์ใช้เพื่อการศึกษา ค้นคว้า
และเรียบเรียงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์จากหลักฐานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและชัดเจนมาก
ที่สุดโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตั้งประเด็นที่จะศึกษา นับว่าเป็นขั้นตอนแรกของวิธีการทางประวัติศาสตร์
ที่ นักประวัติศาสตร์ หรือผู้สนใจทางประวัติศาสตร์มีความสนใจอยากรู้ เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ตอนใดตอน
หนึ่ง โดยตั้งประเด็นค าถามว่า ศึกษาเรื่องอะไรในช่วงเวลาใด ท ่าไม่จำเป็นต้องศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 สืบค้นและรวบรวมข้อมูล ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ คือ หลักฐานทาง
ประวัติศาสตร์ที่สามารถสอบสวนเข้าไปให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นได้ ประกอบด้วยหลักฐานที่ไม่เป็น
ลายลักษณ์อักษร เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ค าบอกล่าของผู้เห็นเหตุการณ์ และหลักฐานที่เป็นลาย
ลักษณ์อักษร เช่น ศิลาจารึก จดหมายเหตุ บันทึกและเอกสารต่างๆ ในการสะสม และรวบรวมข้อมูล ต่าง ๆ
เหล่านี้ นักประวัติศาสตร์จำเป็นต้องใช้วิจารณญาณของตนสำรวจ เนื่องจากข้อมูลแต่ละประเภทเป็นผลิตภัณฑ์
มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นโดยมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นต้องค้นหาต้นตอหรือสาเหตุของข้อมูลอย่างลึกซึ้ง
เท่าที่จะท ่าได้ เพื่อป้องกันมิให้ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ถูกบิดเบือน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์และตีความข้อมูลทางประวัติศาสตร์ โดยการนำข้อมูลที่สืบค้น
รวบรวม คัดเลือก และประเมินไว้แล้ว มาพิจารณาในรายละเอียดทุกด้านซึ่งนักประวัติศาสตร์ต้องใช้เหตุผล
เป็นแนวทางในการตีความเพื่อนำไปสู่การค้นพบข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 4 การคัดเลือกและประเมินข้อมูล นักประวัติศาสตร์จะต้องนำข้อมูลที่ได้รวบรวม
ไว้มาคัดเลือก และประเมินเพื่อค้นหาความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่

ต้องการทราบ

ขั้นตอนที่ 5 การเรียบเรียงรายงานข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับอันเป็นผลมาจากการวิเคราะห์และการตีความข้อมูล หรืออธิบายข้อสงสัย เพื่อนำเสนอข้อมูลในลักษณะที่เป็นการตอบตลอดจนความรู้ ความคิดใหม่ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบการรายงานอย่างมีเหตุผล

การใช้กระบวนการ Active Learning

ผู้สอนได้ใช้กระบวนการ Active Learning ในการจัดการเรียนรู้ คือ

1. ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันคิด วางแผนการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองภายในกลุ่ม ฝึกการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และยอมรับการตัดสินใจของเสียงส่วนใหญ่
2. มีการเปลี่ยนเรียนรู้ในห้องเรียนตลอดเวลา ทั้งที่ครูท าหน้าที่เป็นผู้น าในการสนทนาร่วมกับนักเรียน และการหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันออกมาน าเสนอข้อมูลในทุกขั้นตอนของการด าเนินการตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน โรงเรียน และชุมชน
4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ออกมาน าเสนอผลงาน และร่วมกันประเมินผลงานอย่างสร้างสรรค์

การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

ผู้สอนได้ใช้กระบวนการของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ร่วมกับทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C คือ

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้เลือกหัวเรื่องที่สนใจศึกษา และด าเนินการตามกระบวนการขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอน โดยมีครูท าหน้าที่คอยให้ค าปรึกษา แนะนำ ตลอดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ผู้สอนได้สอดแทรกทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ในการด าเนินการตามขั้นตอนกระบวนการของวิธีการทางประวัติศาสตร์ คือ

ทักษะ S = Sourcing คือกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประเภทต่างๆ ใน

ขั้นตอนที่ 2 ของวิธีการทางประวัติศาสตร์

ทักษะ C = Corroboration คือกระบวนการในการประเมินคุณค่าของเนื้อหา เมื่อได้ข้อมูลมาจากขั้นที่ 2. ในวิธีการทางประวัติศาสตร์ ได้ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการประเมินค่า การแยกแยะข้อมูลประเภทความจริงข้อเท็จจริง

ทักษะ C = Contextualizing คือกระบวนการเปรียบเทียบเนื้อหาและข้อมูลที่ได้จากหลักฐานประเภทต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงและความจริงของหลักฐานชนิดนั้นๆ โดยสอดแทรกอยู่ในขั้นตอนที่ 3 ของวิธีการทางประวัติศาสตร์

3.3 ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

ขั้นตอนในการสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียนโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด พบว่าผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมมากขึ้น เช่น การค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง การทำงานร่วมกันเป็นทีม การสร้างความรู้ด้วยตนเอง และการแสดงผลงานที่สร้างความภูมิใจให้กับผู้เรียนโดยเฉพาะในขั้นสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาในการร่วมกันสรุปความรู้ของกลุ่มออกมาเป็นแผนผังความรู้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะช่วยกันคิด และออกแบบผังความรู้ของกลุ่มตนเองกันอย่างเต็มที่ ซึ่งจากกิจกรรมตรงนี้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนต่างช่วยกัน ซึ่งต่างไปจากการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ตามปกติ ที่เป็นการเรียนการสอนโดยเน้นการบอก การอธิบาย และการซักถาม เนื้อหาในการเรียนของผู้สอน โดยมีได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ฝึกกระบวนการศึกษาค้นคว้า กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองอันเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.4 การใช้ทรัพยากร

การสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด ได้เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการทดลองด้วยตนเอง มีการใช้กระบวนการทางสติปัญญา และมีส่วนร่วมในการเรียนทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมพร้อมทั้งเน้นกระบวนการกลุ่ม ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งต้องอาศัยจากแหล่งการเรียนรู้ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่หลากหลายและเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่อยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้การสืบค้นข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ นั้นมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ จึงมีการใช้ทรัพยากรในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ผู้เรียนและผู้สอนระดมความคิด เพื่อระบุแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสนใจ
- (2) กระบวนการสืบค้นข้อมูลและเขียนสรุปองค์ความรู้ มีการใช้ทรัพยากร เช่น กระดาษ A4

กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี เพื่อใช้ในการจดบันทึกข้อมูล

(3) การลงพื้นที่สืบค้นข้อมูล ได้รับการอำนวยความสะดวกจากท่านผู้อำนวย การ และผู้ปกครองของ ผู้เรียนซึ่งเป็นคนในท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกได้

(4) การนำผลงานและนวัตกรรมที่ได้ดำเนินการศึกษา ลงในกระดาษชาร์ต นำเสนอผลการศึกษาแก่นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อให้เยาวชนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ และหวงแหนบ้านเกิดของตนเอง ผลที่เกิดขึ้นในห้องเรียนคือ

1. ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนรู้ที่มีโอกาสได้เป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
2. ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ ใฝ่เรียนจากการได้ลงมือปฏิบัติ
3. ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานการศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของตนเอง
4. ผู้เรียนเกิดความรัก และความภาคภูมิใจในท้องถิ่นบ้านเกิดของตนเอง

ซึ่งผลจากการจัดการเรียนรู้ข้างต้นได้สอดคล้องกับการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคของข้อมูล ข่าวสารและการเปลี่ยนแปลง ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สารสนเทศ การสื่อสารไร้พรมแดน การเข้าถึง แหล่งข้อมูลสามารถหา ได้ทุกที่ทุกเวลา ผลกระทบจาก ยุคโลกาภิวัตน์นี้ส่งผลให้ผู้เรียน จำเป็นจะต้องมีความสามารถในเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน Active learning โดยใช้ทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด มีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ รัดกุม ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน

5.2 ผู้สอนและผู้เรียนกล้าที่จะก้าวข้ามขีดจำกัดของตนเอง กล้าคิด กล้าลงมือทำ หวังผลเพื่อพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ เรียนรู้ร่วมกัน

5.3 ผู้เรียนได้น าความรู้เรื่องวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการเชื่อมโยง และบูรณาการองค์ความรู้ ในการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น

5.4 ผู้บริหารและคณะครูให้ความเห็นชอบและให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม มีวัสดุอุปกรณ์ที่ ใช้ในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ

5.5 บุคลากรท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้ ให้ข้อมูลกับผู้เรียนในเรื่องราวที่สอดคล้องกับเนื้อหาในการเรียน

5.6 การประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมร่วมกันผ่านการเผยแพร่ทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษาได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

- 6.1 ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์และทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ เกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ
- 6.2 ผู้เรียนทราบวิธีการค้นคว้าและคัดเลือกข้อมูลหรือองค์ความรู้ได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ
- 6.3 ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองและเพื่อนร่วมชั้น
- 6.4 ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการน าความรู้เรื่องวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้จริงในการศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ได้เรียนรู้และรู้จักชุมชนของผู้เรียนในหลากหลายแง่มุมมากยิ่งขึ้น สนองตอบหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ข้อเสนอแนะ ข้อควรระวัง

ผู้เรียนขาดประสบการณ์และทักษะในการค้นคว้า เลือกใช้และรวบรวมข้อมูล การจัดทำผลงาน ผู้สอนจำเป็นต้องดูแล ให้คำแนะนำในลักษณะของผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และผู้ให้คำแนะนำ(Coach) อย่างใกล้ชิด พร้อมช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

7. การเผยแพร่ผลงาน

เผยแพร่ผ่านการจัดกิจกรรมน าเสนอผลการศึกษาค้นคว้าให้กับนักเรียนในโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 24 คน โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษา และจัดกิจกรรมสร้างความสนุกสนานให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

8.ภาพกิจกรรม

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

วิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส 16102

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ วิธีการทางประวัติศาสตร์

เรื่อง เรื่องราวในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์

เวลา 1 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นายเกียรติจิระ ศิริพันธ์

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ตัวชี้วัด

ส 4.1 ป.6/1 อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ

ส 4.1 ป.6/2 นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราว สำคัญในอดีต

2. สาระสำคัญ :

ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต มีวิธีการเรียนรู้ ที่เรียกว่า วิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นวิธีการสืบค้นหาความจริงหรือความรู้ด้วยตนเองอย่างเป็น ระบบ โดยอาศัยหลักฐานที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ช่วยฝึกฝนให้รู้จักคิด อย่างมีเหตุผล ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่ข้อมูลข่าวสารแพร่หลายอย่างรวดเร็ว

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ด้านความรู้(K)

1. ผู้เรียนอธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

1. ผู้เรียนตั้งประเด็นที่สนใจเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญทาง ประวัติศาสตร์ สมัยรัตนโกสินทร์ และสืบค้นคำตอบจากหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านเจตคติ(A)

1. ผู้เรียนนำเสนอเรื่องราวในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สมัย รัตนโกสินทร์ที่สนใจด้วยความภาคภูมิใจ

4. สารการเรียนรู้

1. วิธีการทางประวัติศาสตร์
2. ตัวอย่างการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น
3. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์

5. สมรรถนะสำคัญ

1. ความสามารถในการสื่อสาร
 - การอธิบายแลกเปลี่ยนความคิด การนำเสนอหน้าชั้นเรียน
 - พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้
2. ความสามารถในการคิด
 - จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล และเปรียบเทียบข้อมูล ในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว
 - การจัดระบบความคิดแสดงวิธีหาคำตอบของคำถาม
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - การนำแนวทางการศึกษาประวัติศาสตร์ไปใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ของตนเอง
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
 - การสืบค้นข้อมูล

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์ สุจริต ทำแบบฝึกหัดด้วยความสามารถของตนเอง
2. มีวินัย เข้าเรียนต้องต่อเวลา ปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียน
3. ใฝ่เรียนรู้ ตั้งใจเรียน แสวงหาความรู้ใหม่แล้วสรุปเป็นความรู้
4. อยู่อย่างพอเพียง คิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมกับศักยภาพตนเอง/กลุ่ม
5. มุ่งมั่นในการทำงาน อดทนตั้งใจรับผิดชอบทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (engagement) (5 นาที)

1. ครูพานักเรียนเล่นเกม “คนละคำ” โดยให้นักเรียนจับคู่แล้วให้นักเรียนตกลงกันว่าใครจะเป็น A ใครจะเป็น B โดยครูให้โจทย์ว่ารอบนี้จะให้พูดคำว่าอะไร ใครเริ่มก่อน

2. ให้นักเรียนผลัดกันพูดคำในหมวดนั้น และครูนับ 1-5 ใครพูดผิด พูดไม่ทัน คนนั้นแพ้
3. ครูให้นักเรียนพูดจังหวัดที่ลงท้ายด้วย “บุรี” โดยให้ B เริ่มก่อน
4. ครูนำภาพยนตร์เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์มาให้นักเรียนดู เรื่อง

The Railway Man - งานสร้างสุดอลังการ แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ เช่น

Q1 ภาพยนตร์เรื่องนี้มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญใดในสมัยรัตนโกสินทร์ และเหตุการณ์นั้นมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อย่างไร

Q2 นอกจากเหตุการณ์ในภาพยนตร์แล้ว นักเรียนรู้จักเหตุการณ์สำคัญใดอีกบ้าง

Q3 หากนักเรียนอยากรู้เรื่องราวของเหตุการณ์สำคัญเหล่านี้เพิ่มเติม หรือเรื่องราวเหตุการณ์อื่นที่ตนเองสนใจจะมีวิธีการอย่างไรเพื่อให้ได้คำตอบของเรื่องราว

5. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อใช้ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือ

ขั้นที่ 2 สำรวจและค้นหา (exploration) (10 นาที)

6. ครูให้ผู้เรียนร่วมกันแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่ม ๆ ละ 6 - 8 คน คละตามความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน และกำหนดหน้าที่ของสมาชิกภายในกลุ่มเป็น หัวหน้ากลุ่ม เลขานุการกลุ่ม ผู้นำเสนอและสมาชิกภายในกลุ่ม

7. ครูเปิด PowerPoint ประวัติศาสตร์ ป.6 หน่วย 1 วิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ ให้ผู้เรียนดูเพื่อทบทวนความรู้เดิม แล้วให้นักเรียนตั้งประเด็นที่สนใจเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์มา 1 เรื่อง (การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำแคว) ขั้นตอนที่ 4 การสรุปความรู้ และขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอ

8. ครูแจกกระดาษรูปและอุปกรณ์ในการทำใบกิจกรรมที่ 2

9. ครูชี้แจงแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบกิจกรรม และใช้คำถาม

Q4 ผู้เรียนในกลุ่มจะทำอย่างไรให้เหมาะสมกับความสามารถของสมาชิกและให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมายทันเวลาที่กำหนด

Q5 ผู้เรียนจำเป็นจะต้องปฏิบัติตนอย่างไรบ้างจึงจะปฏิบัติกิจกรรมให้สำเร็จตามที่ ได้รับมอบหมายงานจากกลุ่ม

ขั้นที่ 3 อธิบายและลงข้อสรุป (explanation) (20 นาที)

10. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มหาข้อมูล และทำการศึกษาหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำแคว

ขั้นที่ 4 ขยายความรู้ (elaboration) (20 นาที)

11. ครูจัดกิจกรรมโดยการเล่นเกมที่ชื่อว่า “History Box Game” เกมกล่องปริศนา

12. ครูอธิบายกติกาและวิธีการเล่นเกม “History Box Game” เกมกล่องปริศนา ให้ผู้เรียน ฟัง

13. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน 1 คน ในการตอบคำถาม โดยให้สลับกันเลือกกล่องคำถามและตอบคำถาม

- เมื่อตอบคำถามเสร็จให้ตัวแทนปรึกษากับสมาชิกในกลุ่มว่า จะเลือก Give the box (ให้กล่อง) กับกลุ่มตรงข้าม หรือ Keep the box (เก็บกล่อง) ไว้ที่กลุ่มของตัวเอง

- สิ่งสำคัญในการเลือก keep หรือ give คือ คะแนนที่ซ่อนอยู่ในกล่องจะเป็นทั้ง + และ - เช่น +100, -500 , +1,000 , +2000

14. ผู้เรียนสลับกันเลือก โดยมีคำถามทั้งหมด 10 ข้อ ดังต่อไปนี้

ข้อ	คำถาม	เฉลย
A		สะพานข้ามแม่น้ำแคว
B	ขั้นตอนแรกของการทางประวัติศาสตร์ คือ	การกำหนดหัวข้อ
C	ภาพถ่ายเป็นหลักฐานขั้นต้น หรือ ขั้นรอง	ขั้นต้น
D	ขั้นตอนที่ 2 ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ คือ	การรวบรวมหลักฐาน
E		ขั้นต้น และ ขั้นรอง
F		ขั้นต้น
G	ขั้นตอนที่ 3 ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ คือ	ตรวจสอบหลักฐาน
F	รายงานของกองบัญชาการทหารสูงสุดเกี่ยวกับ ญี่ปุ่นที่เก็บไว้ในกองจดหมายเหตุ	ขั้นต้น
G	สงครามโลกครั้งที่ 2 อยู่ในช่วงของ รัชกาลที่ ?	รัชกาลที่ 8
H	ใคร เป็นผู้สร้างสะพานสายมรณะ	เชลยศึกชาติต่าง ๆ กองทหารญี่ปุ่น คนไทย

15. สุ่มนักเรียนนำเสนอผลงาน นำเสนอรายงาน นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้คำถามดังนี้

Q6 หลักฐานเกี่ยวกับอะไร (สะพานข้ามแม่น้ำแคว ทางรถไฟสายมรณะ)

Q7 ใครเป็นคนสร้าง (เชลยศึกชาติต่าง ๆ อังกฤษ อเมริกัน ฮอลันดา ไทย กาหลี)

Q8 สร้างที่ไหน (อ.ท่ามะขาม จ.กาญจนบุรี)

Q9 เพราะเหตุใดทำไมถึงสร้าง (ต้องการสร้างเส้นทางเพื่อขนกำลังพลและข้าวของข้ามไปยังพม่า)

16. นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบคำตอบของเรื่องราวในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการประวัติศาสตร์ นำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ไปใช้ในศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นของตนเอง

ขั้นที่ 5 ประเมิน (evaluation) (5 นาที)

17. ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

18. ครูประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรมการตอบคำถามในชั้นเรียน ประเมินผลการสืบค้น ประเมินการทำแผนผังความคิด ประเมินการนำเสนอ สังเกตกระบวนการทำงานกลุ่มและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยใช้แบบประเมินตาม สภาพจริงและแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบ

8. สื่อการเรียนรู้/ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้:

1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป.6 หน่วย 1 วิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ ของ อจท.

2) PowerPoint ประวัติศาสตร์ ป.6 หน่วย 1 วิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ ของ อจท.

3) ภาพเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์

4) PowerPoint เกม “History Box Game” เกมกล่องปริศนา

5) แบบสังเกต

แหล่งเรียนรู้: 1. แหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ห้องสมุด เว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต

9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ภาระงาน/ชิ้นงาน

1. ใบกิจกรรมที่ 1

2. แบบทดสอบหลังเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็น	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
(K) 1. ผู้เรียนอธิบาย ความสำคัญของวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ในการศึกษา เรื่องราวทางประวัติศาสตร์	1. ตรวจใบกิจกรรม 2. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	1. แบบประเมินผลงาน 2. แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับคุณภาพดี 7 คะแนนขึ้นไป
(P) 1. ผู้เรียนตั้งประเด็นที่ สนใจเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่นที่ เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญทาง ประวัติศาสตร์รัตนโกสินทร์ และ สืบค้นคำตอบจากหลักฐานต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง	1. ตรวจใบกิจกรรม 2. ประเมินการนำเสนอ 3. สังเกตการทำงาน	1. แบบประเมินผลงาน	ระดับคุณภาพดี 7 คะแนนขึ้นไป
(A) 1. ผู้เรียนนำเสนอ เรื่องราวในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับ เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ สมัยรัตนโกสินทร์ที่สนใจด้วยความ ภาคภูมิใจ	1. ผู้เรียนส่งใบกิจกรรม 2. สังเกตพฤติกรรมการเรียน ระหว่างการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้และการทำงานที่ มอบหมาย	1. แบบประเมินใบ กิจกรรมและชิ้นงาน 2. แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ระดับคุณภาพดี 7 คะแนนขึ้นไป ระดับคุณภาพดี 3 คะแนนขึ้นไป

11. บันทึกหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

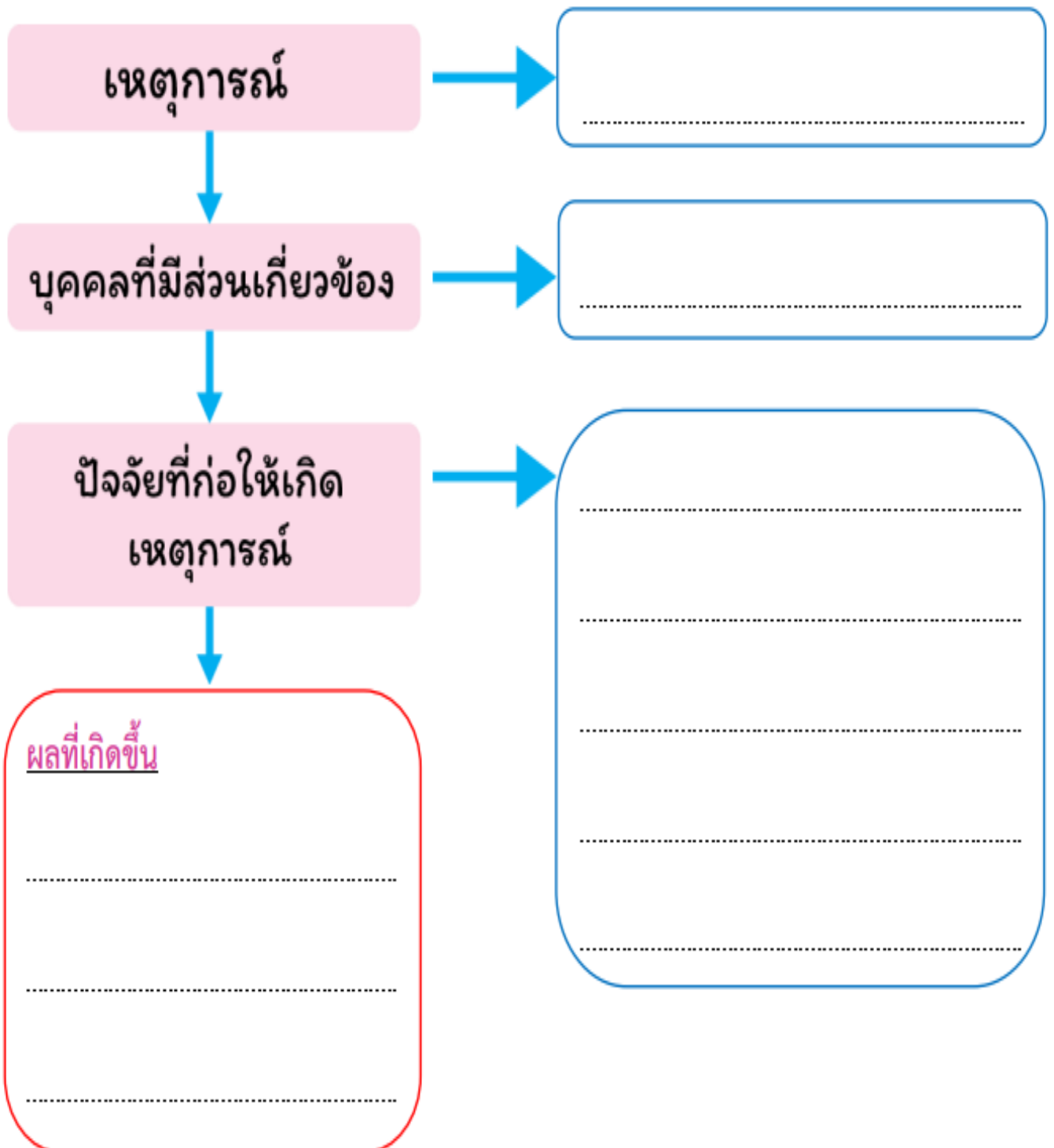
(นายเกียรติ์จิระ ศิริจันทร์)

ใบกิจกรรมที่ 1

สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง เรื่องราวในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปประเด็นที่สนใจเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ และสืบค้นความรู้จากหลักฐานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วบันทึกข้อมูล

แบบทดสอบหลังเรียน

สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง เรื่องราวในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ

ข้อที่	ข้อความ	ขั้นค้น	ขั้นรอง
1	รายงานของกองบัญชาการทหารสูงสุดเกี่ยวกับญี่ปุ่นที่เก็บไว้ในกองจดหมายเหตุ เช่น เรื่องการสร้างทางรถไฟเชื่อมประเทศไทย-พม่า		
2	บันทึกของนากามูระ อาเคโตะ ผู้บัญชาการกองทัพญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ฉบับที่แปลเป็นภาษาไทย		
3	หนังสือเรื่อง ประวัติศาสตร์บอกเล่า : สภาพของจังหวัดกาญจนบุรีในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เขียนโดย บุญรอด ชลารักษ์		
4	หนังสือเรื่อง ทางรถไฟสายไทย-พม่า เขียนโดยโยชิโกะ ทริฮารุ ฉบับที่แปลเป็นภาษาไทย		
5	ข้อมูลการสร้างทางรถไฟสายมรณะ จากพิพิธภัณฑ์ทางรถไฟไทย-พม่า		
6	สะพานข้ามแม่น้ำแคว		
7	ภาพถ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับสะพานข้ามแม่น้ำแคว		
8	ข้อมูลบันทึกเชลยศึกรถไฟสายมรณะ จากคลิปวิดีโอทาง YouTube		
9	ข้อมูลทางรถไฟสายประวัติศาสตร์ (สถานีรถไฟถ้ากระแจะ) จากเว็บไซต์ จ. กาญจนบุรี		
10	ข้อมูลช่องเขาขาด ภาพยนตร์เหตุการณ์จริง จากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ความทรงจำ ช่องเขาขาด		

คะแนนเต็ม 10 คะแนน คะแนนที่ได้.....เวลาที่ใช้.....

บันทึกหลังสอน / รายงานผลการประเมิน แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

ชั่วโมงที่.....

เรื่อง เรื่องราวในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์

วิชาประวัติศาสตร์ ส16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่/.....

1. ผลการจัดการเรียนรู้

1.1 ด้านความรู้ – ความเข้าใจ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ด้านทักษะกระบวนการ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นายเกียรติ์จิระ ศิริจันทร์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมการศึกษาในกระบวนการทำงานกลุ่ม
วิชาประวัติศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่/.....

การปฏิบัติกิจกรรมการศึกษา เรื่อง

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิกของกลุ่ม 1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับพฤติกรรมตามความเป็นจริงของสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อตรวจสอบการศึกษำัตร์เนื้อหาในกระบวนการทำงานกลุ่ม

ลำดับที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ			
		4	3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น				
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน				
3	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย				
4	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ				
5	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ = ดีมาก ให้ 4 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง = ดี ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง = พอใช้ ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง = ปรับปรุงให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมการศึกษาในกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นบางครั้ง	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นน้อยครั้ง
มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	มีความกระตือรือร้นในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ	มีความกระตือรือร้นในการทำงานบ่อยครั้ง	มีความกระตือรือร้นในการทำงานบางครั้ง	มีความกระตือรือร้นในการทำงานน้อยครั้ง
รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายบ่อยครั้ง	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายบางครั้ง	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายน้อยครั้ง
มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบอย่างสม่ำเสมอ	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบบ่อยครั้ง	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบบางครั้ง	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบน้อยครั้ง
ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสมบ่อยครั้ง	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสมบางครั้ง	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสมน้อยครั้ง

